

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 lipca 1961 r.

w sprawie wydawania oświadczeń o celowości założenia spółdzielni i ich związków oraz o rejestrze spółdzielni i ich związków.

Na podstawie art. 10 i 178 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz. U. Nr 12, poz. 61) zarządza się, co następuje:

Rozdział I.

Wydawanie oświadczeń o celowości założenia spółdzielni i ich związków.

§ 1. 1. Oświadczenie o celowości założenia spółdzielni lub związku spółdzielczego nie będącego centralnym związkiem wydaje centralny związek spółdzielczy właściwy dla danego typu spółdzielni lub związku, a w braku takiego centralnego związku — centralny związek wskazany przez Naczelną Radę Spółdzielczą lub Naczelna Rada Spółdzielcza.

2. Oświadczenie o celowości założenia centralnego związku spółdzielczego wydaje Naczelna Rada Spółdzielcza.

§ 2. Wydanie oświadczenia o celowości założenia organizacji spółdzielczej (spółdzielni lub związku spółdzielczego) nie będącej centralnym związkiem spółdzielczym następuje po porozumieniu z prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) właściwej ze względu na teren działania tej organizacji. Dla organizacji spółdzielczej działającej na terenie jednego powiatu właściwe jest prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski).

§ 3. Przepisy §§ 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy wydawaniu oświadczeń o celowości zmian statutów organizacji spółdzielczych, jeżeli zmiany te dotyczą celu, przedmiotu lub terenu ich działalności, oraz przy otwarciu likwidacji na skutek uchwały zarządu właściwego centralnego związku spółdzielczego.

Rozdział II.

Przepisy ogólne o rejestrze spółdzielni i ich związków.

§ 4. Rejestr służy do dokonywania wpisów przewidzianych przez prawo.

§ 5. Rejestr składa się z dwóch działów: działu A „Rejestr spółdzielni” i działu B „Rejestr związków spółdzielczych”. W każdym dziale prowadzi się osobną księgę według wzorów, stanowiących załączniki do rozporządzenia.

§ 6. Rejestr składa się z 9 rubryk, do których wpisuje się następujące dane:

- 1) do pierwszej — numer kolejny wpisu;
- 2) do drugiej — nazwę organizacji spółdzielczej i jej siedzibę;
- 3) do trzeciej — przedmiot działalności gospodarczej organizacji spółdzielczej, teren jej działania oraz czas trwania, jeżeli jest ograniczony;
- 4) do czwartej — wysokość udziałów, sposób ich wnoszenia i zwrotu, wzmiankę o postanowieniach statutu dotyczących wkładów,
- 5) do piątej — imiona i nazwiska członków zarządu oraz osób pełniących czasowo funkcje członków zarządu, ograniczenia uprawnień zarządu, imiona i nazwiska likwidatorów, ograniczenia uprawnień likwidatorów, imię i nazwisko nadzorcy sądowego z podaniem, czy i w jakich granicach przekazano mu zarząd, imię i nazwisko syndyka masy upadłości,
- 6) do szóstej — imiona i nazwiska pełnomocników do prowadzenia przedsiębiorstwa lub zakładu organizacji spółdzielczej oraz granice ich umocowania;

- 7) do siódmej — wzmiankę o zmianie statutu ze wskazaniem paragrafów statutu, objętych tą zmianą, a dotyczących danych nie przewidzianych w poprzednich rubrykach, połączenie organizacji spółdzielczych, otwarcie i uchylenie likwidacji, przywrócenie działalności, wszczęcie i zakończenie postępowania układowego, ogłoszenie i uchylenie upadłości, wykreślenie z rejestru;
- 8) do ósmej — numer akt i stronicy zawierającej postanowienie sądu zarządzające wpis, datę wpisu, podpis sekretarza;
- 9) uwagi.

§ 7. Księgi rejestrowe powinny mieć trwałą oprawę. W obrębie poszczególnych działów każdy tom oznacza się kolejną rzymską liczbą. Na ostatniej stronie każdego tomu powinno znajdować się poświadczenie o ilości stronicy, podpisane przez sędziego i sekretarza.

§ 8. Księgi rejestru nie będą niszczone. Księgi te nie mogą być wynoszone poza miejsce ich przechowania.

§ 9. Dla każdej organizacji spółdzielczej prowadzi się oddzielne akta rejestrowe.

§ 10. Dokumenty złożone do akt rejestrowych mogą być za zezwoleniem sędziego zwrócone; wówczas należy pozostawić w aktach odpis lub wyciąg, poświadczony przez sekretarza.

§ 11. Każdy może pod nadzorem sekretarza sądowego przeglądać rejestr i akta rejestrowe, sporządzać odpisy oraz żądać wydania uwierzytelnionych odpisów i wyciągów.

Rozdział III.

Postępowanie w sprawach rejestrowych.

§ 12. Sąd powiatowy prowadzi rejestr spółdzielni oraz ich związków jako sąd rejestrowy.

§ 13. W postępowaniu w sprawach rejestrowych z zakresu rejestru spółdzielni oraz ich związków stosuje się przepisy kodeksu postępowania niespornego, o ile przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

§ 14. Właściwy miejscowo jest sąd rejestrowy, w którego okręgu znajduje się siedziba organizacji spółdzielczej. Przepis art. 9 kodeksu postępowania niespornego nie ma zastosowania.

§ 15. Zgłoszenia i wnioski można składać w sądzie rejestrowym do protokołu, który sporządza sekretarz sądu, a podpisują zgłaszający i sekretarz.

§ 16. 1. Do zgłoszenia należy dołączyć odpisy dokumentów uzasadniających wpisanie zgłoszonych danych, uwierzytelnione przez zarząd (likwidatorów) zgłaszającej organizacji spółdzielczej, jeżeli ustawa nie wymaga złożenia dokumentu w oryginale.

2. Załączone do wniosku o wpisanie do rejestru organizacji spółdzielczej odpisy statutu powinny być ponadto uwierzytelnione przez właściwy centralny związek.

§ 17. Przy zgłoszeniu członków zarządu lub likwidatorów oraz osób pełniących czasowo funkcje członków zarządu należy wskazać ich adresy.

§ 18. Jeżeli zachodzą uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że nie został spełniony obowiązek zgłoszenia danych podlegających wpisaniu do rejestru, sąd rejestrowy wzywa organizację spółdzielczą do złożenia wyjaśnień lub dokonania zgłoszenia w określonym terminie. W razie bezskutecznego upływu terminu albo udzielenia niedostatecznych wyjaśnień sąd rejestrowy zawiadamia o tym centralny związek, do którego spółdzielnia należy, a jeżeli chodzi o centralny związek — Naczelną Radę Spółdzielczą.

§ 19. Sąd rejestrowy rozpoznaje sprawy na posiedzeniu niejawnym. Może jednak wyznaczyć posiedzenie jawne i wezwać na nie te osoby, których wystąpienie lub pouczenie uzna za potrzebne dla przyspieszenia postępowania w sprawie. O wyznaczeniu posiedzenia jawnego sąd rejestrowy zawiadamia właściwy centralny związek.

§ 20. Jeżeli zgłoszenie ma braki lub wady, które dają się usunąć, sąd rejestrowy żąda usunięcia braków lub wad, wyznaczając w tym celu stosowny termin. Postanowienie powinno wymienić wszystkie braki i wady, jakie wymagają usunięcia. Od postanowienia tego przysługuje rewizja.

§ 21. Cofnięcie zgłoszenia jest skuteczne, jeżeli zgłoszenie nie odpowiadało lub nie odpowiada już prawdziwemu stanowi rzeczy.

§ 22. Właściwy centralny związek może, jeżeli uzna to za potrzebne, wziąć udział w każdej sprawie rozpoznawanej przez sąd rejestrowy.

§ 23. Podstawą postanowienia uwzględniającego zgłoszenie do rejestru są wyłącznie dokumenty złożone w sądzie rejestrowym.

§ 24. Sąd rejestrowy nie może zarządzić wpisu, jeżeli wpis ten musiałby ulec wykreśleniu na podstawie zgłoszenia, jakie już wpłynęło.

§ 25. Jeżeli okaże się, że w rejestrze figuruje wpis, który jest niedopuszczalny ze względu na obowiązujące przepisy prawne lub niezgodny z prawdziwym stanem rzeczy, sąd zarządzi z urzędu jego wykreślenie po wysłuchaniu w razie potrzeby osób zainteresowanych.

§ 26. Postanowienie zarządzające wpis powinno zawierać dosłowne brzmienie wpisu i wskazanie rubryk rejestru, w których wpis ma być dokonany. W postanowieniu zarządzającym wpisanie wykreślenia wpisu należy nadto wskazać dokładnie, jaki wpis ulega wykreśleniu.

§ 27. Postanowienia zarządzające wpis podlegają natychmiastowemu wykonaniu z urzędu. Dokonywanie wpisów należy do obowiązków sekretarza sądowego.

§ 28. 1. Postanowienia dotyczące wpisu lub wykreślenia osób figurujących w rejestrze doręcza się również tym osobom.

2. Postanowienia dotyczące zarejestrowania organizacji spółdzielczej, wpisu członka zarządu, któremu pełnienie tych funkcji powierzył centralny związek, wpisu likwidacji, połączenia, jak też wpisu upadłości, doręcza się również właściwemu centralnemu związkowi, a jeżeli chodzi o wpis upadłości — także okręgowej komisji arbitrażowej właściwej ze względu na siedzibę organizacji spółdzielczej. Do postanowienia o zarejestrowaniu organizacji spółdzielczej doręczanego centralnemu związkowi należy dołączyć odpis poświadczony przez sąd statutu tej organizacji.

§ 29. Postanowień zarządzających wpis zgodnie ze zgłoszeniem sąd rejestrowy nie uzasadnia. Jednakże w terminie tygodniowym od doręczenia postanowienia można żądać jego uzasadnienia, a wówczas termin do wniesienia rewizji liczy się od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem.

§ 30. Na doręczanych wypisach postanowienia zarządzającego wpis sekretarz sądowy zamieszcza wzmiankę o wpisie z podaniem daty dokonania go.

§ 31. W razie wniesienia rewizji od postanowienia wzywającego do usunięcia braków lub wad zgłoszenia sąd rejestrowy może uchylić to postanowienie.

§ 32. Rewizja od postanowienia oddalającego wniosek z powodu nieusunięcia braków lub wad zgłoszenia stanowi również zaskarżenie postanowienia wzywającego do ich usunięcia, jeżeli postanowienie to nie zostało zaskarżone oddzielnie.

§ 33. Właściwy centralny związek jest w każdym przypadku uczestnikiem postępowania rewizyjnego. Naczelna Rada Spółdzielcza, jeżeli uzna to za potrzebne, może wziąć udział w postępowaniu rewizyjnym.

§ 34. Odpowiedź na rewizję wnosi się wprost do sądu rewizyjnego.

§ 35. Sąd rewizyjny nie jest związany granicami rewizji i może zaskarżone postanowienie uchylić także na niekorzyść skarżącego.

§ 36. 1. W razie uwzględnienia rewizji od postanowienia kończącego postępowanie sąd rewizyjny uchyła zaskarżone postanowienie i — jeżeli wniosku nie odrzuca ani postępowania nie umarza — przekazuje sprawę sądowi rejestrowemu do ponownego rozpatrzenia. Sąd rejestrowy może sprawę rozpoznać ponownie w tym samym składzie.

2. Jeżeli sąd rewizyjny uchylając postanowienie sądu rejestrowego odrzucił wniosek lub umorzył postępowanie w sprawie, sąd rejestrowy wyda postanowienie w przedmiocie wpisu, jeżeli został on dokonany.

Rozdział IV

Czynności rejestrowe.

§ 37. Każdą organizację spółdzielczą należy wciągnąć pod numerem bieżącym rejestru danego działu. Dla każdej organizacji spółdzielczej należy przeznaczyć w rejestrze odpowiednią ilość stronice dla dalszych wpisów.

§ 38. Poszczególne wpisy, wciągnięte pod jednym numerem tego samego działu rejestru, otrzymują oddzielną kolejną numerację. Równoczesne wpisy otrzymują tylko jeden kolejny numer. Wpis wciągnięty pod jednym numerem powinien być oddzielony linią poprzeczną przez obie stronice.

§ 39. Wpis powinien zawierać oprócz daty wciągnięcia i podpisu sekretarza numer i stronice akt, na której znajduje się postanowienie sądu zarządzającego wpis. Sekretarz uczyni pod postanowieniem zarządzającym wpis wzmiankę o wpisie z podaniem daty wciągnięcia wpisu i umieści swój podpis.

§ 40. Wpisów dokonuje się starannie, piśmem czytelnym, bez skrótów. Wymazywanie, wycieranie itp. jest niedopuszczalne.

§ 41. Zmiany i wykreślenia wpisów powinny być umieszczone pod nowym numerem kolejnym w tej samej rubryce, w której znajduje się wpis zmieniony lub wykreślony. Wpisy poprzednie, których zmiany lub wykreślenia dotyczą, należy podkreślić czerwonym atramentem. W razie wykreślenia organizacji spółdzielczej z rejestru należy podkreślić czerwonym atramentem wszystkie wpisy, a w rubryce uwag wskazać, z jakiego powodu nastąpiło wykreślenie.

§ 42. Omyłki pióra i tym podobne oczywiste błędy we wpisach powinny być przekreślone czerwonym atramentem, tak aby można było odczytać tekst pierwotny i sprostowanie w tej samej rubryce. Sprostowania ważniejsze powinny być omawiane przez sekretarza w rubryce uwag i podawane do wiadomości organizacji spółdzielczej oraz zainteresowanym. Przekreślone lub podkreślone czerwonym atramentem wpisy umieszcza się w odpisach z rejestru tylko na żądanie lub w razie potrzeby.

§ 43. Jeżeli zmiany, które zaszły we wpisie danej organizacji spółdzielczej, są tak liczne, że przez wciągnięcie dalszych zmian ucierpiałaby znacznie przejrzystość wpisu w rejestrze, należy przenieść wpisy obowiązujące pod nowy numer rejestru na inne miejsce księgi rejestrowej i zaznaczyć to przeniesienie w rubryce uwag przy dawnym i przy nowym wpisie. O przeniesieniu wpisu należy zawiadomić organizację spółdzielczą.

§ 44. W razie zaskarżenia postanowienia zarządzającego wpis sąd wpisuje z urzędu pod tym samym numerem kolejnym, pod którym figuruje ten wpis, odpowiednią wzmiankę w rubryce uwag. Wzmiankę tę wykreśla się z urzędu, jeżeli zaskarżenie nie odniosło skutku albo jeżeli wydane zostanie postanowienie zarządzające wykreślenie wpisu.

§ 45. W razie wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia, na której podstawie dokonany został wpis, sąd wpisuje na wniosek odpowiednią wzmiankę w rubryce uwag.

§ 46. Przewidziane w ustawie z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz. U. Nr 12, poz. 61) ogłoszenie wpisów powinno być zarządzane jednocześnie z dokonaniem wpisu. Ogłoszenie powinno zawierać oznaczenie sądu rejestrowego, dział i numer rejestru, nazwę organizacji spółdzielczej oraz treść wpisu. Tekst ogłoszenia ustala sędzia. Egzemplarz czasopisma zawierającego ogłoszenie należy dołączyć do akt rejestrowych.

Rozdział V

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 47. Jeżeli przewidziane ustawą uprawnienia właściwego centralnego związku spółdzielczego w zakresie dotyczącym rejestru zostały przekazane przez centralny związek innemu zrzeszonemu w nim związkowi spółdzielczemu — przez centralny związek należy rozumieć również i ten związek pod warunkiem przedstawienia odpisów dokumentów, stwierdzających przejście na niego tych uprawnień.

§ 48. Do organizacji spółdzielczych zarejestrowanych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zgłoszenia do rejestru zmian statutu stosownie do art. 137 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach.

